

mgks
PIEŠŤANY

PROJEKT RIADENIA A ROZVOJA MESTSKÉHO KULTÚRNEHO STREDISKA MESTA PIEŠŤANY

Typ organizácie: príspevková organizácia
Zriaďovateľ: Mesto Piešťany
Vypracovala: Mgr. Alexandra Mathiasová, PhD., DiS. art
Kontakt: mathiasova.a@gmail.com

2.10.2023

OBSAH

ÚVOD	3
Identifikácia organizácie	3
Charakterizácia organizácie.....	4
SWOT ANALÝZA	5
Odôvodnenie SWOT analýzy:.....	6
PERSPEKTÍVA VÝVOJA	8
Krátkodobé ciele:	8
Dlhodobé plány:	8
ZÁKLADNÝ PLÁN ROZVOJA	9
Rozpočet organizácie	9
Podujatia.....	9
ZÁVER	11

ÚVOD

Umelecké dielo, výkon, inscenácia, to všetko označuje produkt tvorivej činnosti osoby, ktorá sa prostredníctvom umenia snaží vyjadriť svoje emócie či myšlienky. Umelecké dielo môže byť koncipované v rôznych formách a štýloch. Môže byť abstraktné, figurálne, realistické, expresívne, alebo inovatívne či iné. Každé dielo charakterizujú iné výpovedné vlastnosti a jeho vplyv na divákov môže byť odlišný. Jedno je však zrejmé. Umelecké dielo sa percipientovi prihovára vlastným jazykom. Ak je tento jazyk príliš odlišný od toho, ktorým daný prijímateľ hovorí, dielo môže zostať nepochopené. V prenesenom zmysle slova, ak by nám ktokoľvek vravel i tie najkrajšie slová, povedzme, po turkménsky, nerozumeli by sme mu. A som presvedčená, že by sme si jeho prehovor vôbec nezapamätali, pričom by v nás zostal identický pocit, akoby ten človek nevyslovil vôbec nič. Rovnako je to i s umením. Ak je jeho jazyk príliš vzdialený od toho, ktorému percipient rozumie, dielo môže zostať nenaplnené, obchádzané a zabudnuté. Nevzbudí emócie a nezapíše sa do mysle.

Príspevková organizácia financovaná z mestského rozpočtu, ktorý tvoria príjmy občanov mesta, musí vytvárať obsah pre všetky kategórie obyvateľov. Má za cieľ kultivovať vysokým umením, ale musí ponúkať aj alternatívu pre tých, ktorí mu nerozumejú. Musí udržiavať tradície, ale taktiež držať krok s dobou a nachádzať riešenia pre priťahovanie pozornosti mladých. Mala by ponúkať spoločenské vyžitie pre celé rodiny, ale nesmie zabúdať ani na mladých dospelých či seniorov. Všetko toto je potrebné vnímať v kontexte zoštíhleného rozpočtu a s obmedzenými personálnymi kapacitami. Riešením však nie je tvrdenie, ako sa to zariadiť nedá, ale naopak, hľadať čo najprijateľnejšiu cestu realizácie. Jej naznačením budú nasledujúce kapitoly môjho projektu riadenia a rozvoja Mestského kultúrneho strediska mesta Piešťany.

Identifikácia organizácie

Názov:	Mestské kultúrne stredisko mesta Piešťany
Sídlo:	A. Dubčeka 27, 92101 Piešťany
Zriaďovateľ:	Mesto Piešťany
Zriadené dňa:	1.1.1994
Forma hospodárenia:	mestská príspevková organizácia

Charakterizácia organizácie

Mestské kultúrne stredisko mesta Piešťany (ďalej len „MsKS“) je kultúrna inštitúcia zriadená Mestom Piešťany za účelom poskytovania služieb pre občanov mesta a príslušného regiónu v oblasti kultúry. Svoju históriu začalo písať v 50. rokoch minulého storočia ako Kultúrne a spoločenské stredisko, pričom za uplynulé desaťky rokov má na konte množstvo hodnotných podujatí ako Socha piešťanských parkov či Medzinárodné maliarske sympózium. V minulom storočí malo pod taktovkou organizáciu Piešťanského festivalu, druhého najstaršieho hudobného festivalu, kontinuálne trvajúceho doposiaľ, ktorého realizácia v súčasnosti spadá pod Dom umenia Piešťany a Slovenskú filharmóniu. Predmetom činnosti súčasného MsKS je

- a) organizovanie podujatí kultúrno-spoločenského života a spoločenskej zábavy pre všetky skupiny obyvateľstva,
- b) sprostredkovanie umeleckých hodnôt občanom formou výstav, organizovaním hudobných koncertov, umeleckých predstavení, divadelných predstavení, sledovanie nových trendov v umení a uplatňovanie týchto trendov v rozvoji kultúrneho povedomia,
- c) strategické plánovanie a koncepcia kultúry mesta Piešťany. Spolupráca s umeleckými súbormi a inštitúciami na území SR a ich prepájanie v záujme pozdvihnutia kultúry v meste Piešťany,
- d) uspokojovanie kultúrnych potrieb a záujmov občanov formou neprofesionálnej klubovej činnosti, vytváranie podmienok pre ich vzdelávanie prostredníctvom rôznych kurzov i výuky cudzích jazykov účasťou v lektorských kurzoch a iné.

MsKS spravuje niekoľko budov:

- MsKS A. Dubčeka 27,
- KSC Fontána,
- Prírodné kino,
- Hudobný pavilón,
- Výstavná sieň Fontána,
- Výstavná sieň Mólo,
- Výstavná sieň Stará lekáreň.

SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
- Kultúrne zázemie a identita. - Rozvinutý turistický ruch. - Rozmanité priestory. - Tradičné podujatia s vybudovanou povest'ou. - Spolupráca s občianskymi združeniami a organizáciami v meste. - Personál s dlhoročnými skúsenosťami. - Historické konotácie.	- Nízky rozpočet. - Slabé personálne zabezpečenie. - Zlý technický stav podzemnej časti budovy na A. Dubčeka. - Chýbajúce ozvučenie. - Nedostatočná komunikácia s verejnosťou. - Používateľsky neadekvátne webová stránka. - Slabá multižánrovosť. - Obmedzené možnosti podnikateľskej činnosti. - Parkovanie.
Príležitosti	Hrozby
- Grantové schémy. - Mladí umelci. - Digitalizácia. - Interaktivita. - Priestor Prírodného kina. - Spolupráca s ostatnými kultúrnymi inštitúciami v meste. - Kultúrna turistika. - Stáže. - Veľa slnečných dní. - Podnikateľská činnosť.	- Ďalšie znižovanie rozpočtu. - Zhoršujúci sa stav budov v správe MsKS. - Zhoršujúci sa stav technologického zabezpečenia. - Zmena kultúrno-spoločenských preferencií obyvateľov. - Konkurencia. - Environmentálne hrozby. - Zmena systému správy a financovania.

Odôvodnenie SWOT analýzy:

MsKS je inštitúciou, ktorá má historické pozadie plné úspešných a navštevovaných podujatí, pričom na čele tejto organizácie stál okrem iných aj Anton Pastirik, prednádávnom ocenený Cenou primátora mesta Piešťany, in memoriam. Inštitúcia sa nachádza v prostredí, ktoré má bohaté kultúrne pozadie, čo je podmienené lokalitou termálnych kúpeľov, ktoré navštevovali, a naďalej navštevujú hostia nielen z celého Slovenska, ale aj zo zahraničia. Práve tým je podmienená zvýšená potreba organizovania kultúrno-spoločenského života, ktorý obohacuje kúpeľný pobyt hostí, ale najmä bežný život miestnych obyvateľov. MsKS má možnosť realizovať kultúrne a kultúrno-spoločenské podujatia v rôznych priestoroch, ktoré sme uviedli na strane 4, pričom každý z týchto priestorov ponúka iné zázemie. Jestvuje tak možnosť hostiť umelecké výstavy, filmové premietania, divadelné predstavenia, hudobné vystúpenia v interiéri aj exteriéri, pričom tieto môžu mať podobu otvoreného podujatia i uzatvoreného. Naskytuje sa možnosť organizácie podujatí, ktoré sa môžu súčasne konať na viacerých scénach. Okrem toho priestory poskytujú možnosť organizácie konferencií, diskusií, vzdelávacích podujatí, workshopov, kurzov, tréningov. Inštitúcia má vybudované kvalitné spolupráce s ďalšími organizáciami v meste Piešťany a združeniami nielen z mesta, ale aj z jeho okolia. Výkonnú silu inštitúcie tvoria skúsení pracovníci.

Práve rozpočet je limitom, ktorá nedovoľuje realizovať kultúru v neobmedzenej miere. Hranica rozpočtu je však pevne daná a v týchto medziach je potrebné hľadať najperspektívnejšie riešenia. Je potrebné, aby Výstavnú sieň v KSC Fontána mala v správe poverená osoba, odborne znalá problematiky výtvarného umenia. Taktiež je potrebné v celkovej organizácii využiť zdroje spomedzi štážístov, ktorí môžu okrem odbremenenia ostatných pracovníkov priniesť do kultúrneho strediska čerstvý náhľad na problematiku. K cieľu dostať sa bližšie k obyvateľom by mohlo napomôcť aktívnejšie využívanie sociálnych sietí, cielená propagácia realizovaných podujatí, publikovanie výstupov po podujatiach, ale aj používateľsky atraktívna webová stránka inštitúcie. Využitie technológií by napomohlo k zlepšeniu obrazu MsKS v očiach verejnosti. Slabou stránkou podujatí je v súčasnosti aj nízka miera multižánrovosti, čo spôsobuje, že služby kultúrneho strediska prevažne nachádzajú svojich príjemcov v radoch tých istých ľudí, pričom potreby časti občanov zostávajú nepokryté. Je potrebné dbať na pokrytie širšieho spektra umeleckých foriem a žánrov.

V oblasti príležitostí a v kontexte s prirodzene sa zhoršujúcim stavom budov je samozrejmosťou adekvátne reagovanie na grantové výzvy a schémy, na základe ktorých je

možné zrealizovať obnovu infraštruktúry a technológií. Obojstranne užitočné je venovať priestor mladým umelcom, študentom škôl s umeleckým zameraním, ktorí môžu byť nápomocní v príprave podujatí. S ich pomocou by sa v podujatiach expozičného charakteru mohlo vyskytovať viac interaktivity, ktorá má schopnosť prilákať aj väčšinového obyvateľa, nielen odborníka v oblasti umenia. Rovnako nápomocní môžu byť aj študenti a mladí absolventi, stážisti, v odbore cestovný ruch. V rámci priestorov je vhodné venovať zvýšenú pozornosť pri organizácii podujatí v Prírodnom kine. To dokáže pojať stovky divákov a stať sa miestom, v ktorom hudobné a divadelné inscenácie vyniknú. Je potrebné pre tento účel využiť to, čo ponúka lokalita mesta – počasie s množstvom slnečných dní. V súčasnosti sú neodmysliteľnou súčasťou fungovania spoločnosti digitálne technológie, a preto je nutné ich využiť plnohodnotne tak, aby sa publikovaný obsah skutočne dostal k cieľovej skupine. V spolupráci s ostatnými kultúrnymi inštitúciami v meste je možnosť vytvoriť koncepčný plán navzájom si nekonkurujúcich podujatí, ktoré na druhej strane môžu na seba nadväzovať a podnecovať tak rozvoj kultúrnej turistiky do mesta Piešťany.

Je potrebné brať na zreteľ, že každoročný rozpočet na chod príspevkovej organizácie je podmienený hlasovaním volených zástupcov mesta, a tak je nutné počítať aj s alternatívou jeho znižovania. MsKS však môže prostredníctvom prenajímania svojich priestorov, zaraďovania úspešných filmových titulov, plánovaného predaja umeleckých diel v Starej lekární a prenájmu výlepových plôch generovať príjem. Nutné je pravidelne zabezpečovať infraštruktúru a technológie tak, aby nedošlo k výraznejším problémom, pre ktorý by budova, jej časť, alebo technológia bola znefunkčnená. Špecifickým momentom, ktorý je hrozbou do budúcnosti, ale čiastočne sa prejavuje už v súčasnosti, je zmena preferencií obyvateľov. Je možné to pozorovať okrem iného aj pri takom tradičnom podujatí, ako je OLKS, keď časť obyvateľov preferuje už iba hudobnú produkciu, namiesto slávnostného sprievodu. Nálady v spoločnosti je potrebné rešpektovať, pretože v meste Piešťany a jeho okolí sa nachádza viacero poskytovateľ kultúrno-spoločenských podujatí, ktoré tvoria významnú konkurenciu v tomto smere.

V kontexte environmentálnych hrozieb je potrebné brať do úvahy nielen počasie ako také, ale v dlhodobom horizonte je potrebné počítať aj s vyvíjajúcimi sa klimatickými zmenami a problémami s tým súvisiacimi, ako sú stupňujúce sa teploty ovzdušia v lete či prudké zmeny počasia. Tieto vplyvy budú ovplyvňovať exteriérové, ale aj interiérové podujatia, keďže priestory prevažne nedisponujú parkovacími miestami priamo pred budovou.

PERSPEKTÍVA VÝVOJA

Krátkodobé ciele:

- personálne zabezpečenie všetkých priestorov MsKS,
- zlepšenie vnútorných vzťahov,
- skvalitnenie marketingu podujatí,
- vytvorenie spolupráce s mladými umelcami,
- využitie letného obdobia na exteriérové podujatia,
- zabezpečenie dostatočného občerstvenia počas exteriérových podujatí,
- realizácia workshopov,
- tvorba interaktívnej expozície,
- zlepšenie komunikácie navonok i dovnútra.

Dlhodobé plány:

- obnova podzemnej časti budovy na A. Dubčeka,
- obnova zvukovej technológie v KSC Fontána,
- virtuálna galéria,
- zabezpečenie občerstvenia v Kine Fontána.

ZÁKLADNÝ PLÁN ROZVOJA

Rozpočet organizácie

V rámci rozpočtu Mesta Piešťany je schválená finančná prevádzková dotácia Mestského kultúrneho strediska, p. o. na rok 2023 vo výške 560 000 eur. Rozpočet príspevkovej organizácie pritom počítal len 10 000 eurami vyčlenenými na rutinnú a štandardnú údržbu, približne 84-tisíc eur plánovalo MsKS investovať na honoráre pre umelcov. Ostatné financie mali byť vyčlenené na energie, poplatky distribučným spoločnostiam, správu budov, cestovné, marketing, telekomunikácie, materiál a iné. Rozpočet počítal aj s tržbami za predaj výrobkov, tovarov a služieb, ktorými by boli v prípade podnikateľskej činnosti MsKS tržby z predaja umeleckých diel. Tie mali v posledných rokoch klesajúcu tendenciu (v roku 2018 boli tržby 65337 eur, v roku 2019 to bolo 57.380 eur, v roku 2020 to bolo 28265 eur, v roku 2021 to bolo 3766 eur. V roku 2023 MsKS počítalo s tržbou 80 000 eur. Doposiaľ nebol začatý predaj umeleckých diel vo Výstavnej sieni Stará lekáreň.

Rozpočet je potrebné plánovať objektívne a predchádzať neočakávaným výdavkom vyššou mierou údržby o spravovaný majetok. Nie je adekvátne prihliadať na možné príjmy, ktoré nie sú naplniteľné.

V prvom rade je potrebné personálne zabezpečenie jednotlivých priestorov. Ďalším bodom je realizácia naplánovaných a plánovanie nových podujatí a aktivít. Stručný výpočet je uvedený v nasledujúcom členení.

Podujatia

MsKS A. Dubčeka

- prenájom priestorov,
- divadelný krúžok,
- workshopy,
- kurzy,
- v „chladných“ mesiacoch vystúpenia mladých umelcov.

KSC Fontána

- filmové predstavenia,
- vystúpenia regionálnych neprofesionálnych divadelných súborov,
- podujatia k sviatkom, výročiam, spomienkovým cyklom,
- prenájom priestorov.

Prírodné kino

- filmové predstavenia,
- letné koncerty pre dospelých,
- prenájom priestorov,
- nové: letné koncerty pre deti – ideálny priestor pre takéto aktivity, pretože ponúka kaskádovité sedenie / státie.

Hudobný pavilón

- zachovanie nedeľ s dychovou hudbou,
- nové: v „teplých“ mesiacoch vystúpenia mladých umelcov; priestor pre DJov, ďalší koncert populárneho interpreta okrem termínu OLKS, festival folklórnych súborov, tanečná súťaž.

Výstavná sieň Fontána

- pravidelné expozície rešpektujúce daný priestor,
- nové: spolupráca s vysokými školami v okolí a ich fotoateliérmi.

Výstavná sieň Mólo

- nové: výstavy týkajúce sa mesta Piešťany – okolo Výstavnej siene Mólo denne prechádzajú stovky návštevníkov.

Výstavná sieň Stará lekáreň

- je potrebné uviesť do prevádzky a začať s realizáciou predaja umeleckých predmetov.

ZÁVER

Predkladaný projekt riadenia a rozvoja Mestského kultúrneho strediska mesta Piešťany má za cieľ priblížiť zamýšľané smerovanie tejto príspevkovej organizácie, ktorá tvorí v kúpeľnom meste pilier kultúrneho a kultúrno-spoločenského života. Jeho ambíciou je zachovať tradičné, divácky obľúbené podujatia, no nezabúdať pri zachovávaní tradície ani na oblasti, ktoré môžu a musia držať krok s vyvíjajúcimi sa trendami. Podstatou je teda skvalitnenie služieb, ktoré sú počas týchto podujatí poskytované, ale aj cielená propagácia, ktorá odzrkadľuje trendy v roku 2023. Ambíciou je prezentovať mesto v najlepšej možnej perspektíve, aby pôsobilo dynamicky a inovatívne, ale na druhej strane sa hrdo pýšilo rokmi vybudovanými piliermi. Čo je však najdôležitejšie, je potrebné vykonávať službu obyvateľom, bez ktorých by táto organizácia nefungovala a nemala fungovať pre koho. Je potrebné vykonávať aktivity tak, aby každý obyvateľ mesta mohol povedať, že v ňom „má kam ísť“ a nemal pocit, že je organizáciou prehliadaný. Pri riadení tohto typu organizácie je potrebné brať na zreteľ širokospektrálne preferencie obyvateľov, ktorí majú objektívne právo typ kultúrneho vyžitia si vyberať. Nesmú byť pritom nútení prijímať len produkty vysokej kultúry či folklórne prvky, ak toto nepatrí do ich preferenčného rebríčka.

Na záver už len dodám, že ak nebudeme zabúdať ani na strednú a mladšiu generáciu, môžeme tým výrazne znížiť frekvenciu používania známeho slovného spojenia:

„Veď v Piešťanoch nič nie je.“

